

**Comitetul European
al Regiunilor**

Bruxelles, 10 martie 2021

A 202-A ȘEDINȚĂ A BIROULUI COMITETULUI EUROPEAN AL REGIUNILOR

– 16 MARTIE 2021 –

PUNCTUL 10 C

RAPORTUL ANUAL PRIVIND SUBSIDIARITATEA PE 2020

Prezentat de secretarul general

SPRE INFORMARE

REZUMAT

Ședința Biroului: 202

Data: 16/03/2021

Punctul 10 c

Raportul anual privind subsidiaritatea pe 2020

Tip:

- Document spre informare/dezbatere**
- Document spre decizie**
- Recomandare adresată Adunării**

Scurtă descriere:

Acest al unsprezecelea Raport anual privind subsidiaritatea prezintă activitatea legată de subsidiaritate și proporționalitate desfășurată de Comitetul European al Regiunilor (CoR) în 2020. Raportul expune principalele caracteristici ale Programului de lucru privind subsidiaritatea pentru 2020 și sintetizează activitățile desfășurate în vederea punerii sale în aplicare în anul 2020, precum și detaliile structurii de guvernare și instrumentele de monitorizare a subsidiarității. De asemenea, acesta descrie impactul monitorizării printr-o examinare a avizelor relevante ale CoR privind subsidiaritatea.

Biroul este invitat să ia notă:

- de raportul anual privind subsidiaritatea pe 2020.

Observații:

Nu este cazul.

1. Introducere

Acest al unsprezecelea Raport anual privind subsidiaritatea prezintă activitățile legate de subsidiaritate și proporționalitate desfășurate de Comitetul European al Regiunilor (CoR) în 2020. În anul respectiv, în conformitate cu **articolul 5 alineatul (3) din Tratatul privind Uniunea Europeană**, care menționează în mod explicit dimensiunea locală și regională și, prin urmare, subliniază necesitatea de a respecta competențele autorităților locale și regionale (ALR) din UE, CoR a monitorizat aplicarea principiului subsidiarității prin diversele sale instrumente. Deși anul 2020 a fost marcat de provocarea fără precedent a pandemiei de COVID-19, CoR și-a continuat activitatea în calitate de protector al intereselor autorităților locale și regionale din UE, asigurând respectarea competențelor în conformitate cu principiul subsidiarității.

Răspunzând realităților pandemiei de COVID-19, CoR a emis o declarație¹ prin care solicită mai mult sprijin pentru cei un milion de politicieni aleși la nivel local și regional din Europa și pentru o revizuire în colaborare a competențelor în domeniul sănătății, în conformitate cu principiul subsidiarității. CoR a subliniat faptul că măsurile referitoare la starea de urgență trebuie să fie proporționale, limitate în timp, supuse controlului democratic și în conformitate cu principiile subsidiarității și guvernantei pe mai multe niveluri chiar și pe durata pandemiei de coronavirus.

În ciuda provocărilor de natură operațională ale pandemiei, CoR și-a continuat activitatea fără ezitare și și-a stabilit **prioritățile pentru perioada 2020-2025** în Rezoluția intitulată *Europa – mai aproape de cetățeni, prin intermediul satelor, orașelor și regiunilor sale*², în care și-a exprimat „hotărârea de a continua să amelioreze calitatea legislației UE, pentru a anticipa mai bine impactul teritorial al acesteia și pentru a promova principiul **subsidiarității active**”. Subliniază totodată că: „Pandemia demonstrează cât de importantă este aplicarea corectă a principiului subsidiarității active și rolul esențial al autorităților locale și regionale, pe de o parte, și nevoia de coordonare și sprijin la nivel european, pe de altă parte”.

La 12 octombrie 2020, CoR a publicat prima ediție a **Barometrului regional și local anual al UE**³, care s-a axat, în principal, pe impactul pandemiei de COVID-19. Raportul arată că autoritățile locale și regionale din UE s-au aflat în prima linie a combaterii crizei sanitare și au un rol crucial în reușita redresării economice. În constatările sale cheie, acesta solicită o mai mare implicare a autorităților locale și regionale în guvernanta planurilor de redresare ale UE și naționale. De exemplu, raportul recomandă ca **Semestrul european** – ca sistem de guvernanta al Mecanismului de redresare și reziliență – să includă un cod de conduită pentru implicarea autorităților locale și regionale, în conformitate cu principiul **subsidiarității active**. Raportul solicită, de asemenea, implicarea într-o mare măsură a orașelor și regiunilor în pregătirea planurilor naționale, astfel încât să se asigure complementaritatea acestora cu strategiile de redresare locale și regionale necesare. În cele din urmă, ca o aplicare practică a principiului subsidiarității active, se sugerează organizarea de către CoR și Comisia Europeană a unui Forum anual

¹ [Declarație a Comitetului European al Regiunilor pe tema „Autoritățile locale și regionale ca actori ai răspunsului european la criza provocată de pandemia de COVID-19”.](#)

² [Rezoluția Comitetului European al Regiunilor – Prioritățile Comitetului European al Regiunilor pentru perioada 2020-2025: Europa – mai aproape de cetățeni, prin intermediul satelor, orașelor și regiunilor sale.](#)

³ [Barometrul regional și local anual al UE \(europa.eu\).](#)

privind redresarea și reziliența pentru a se asigura că planul de redresare funcționează pentru orașe și regiuni.

În **Rezoluția** sa adoptată cu privire la **programul de lucru al Comisiei Europene**⁴ pentru 2021, CoR a încurajat Comisia Europeană să continue cooperarea reușită cu CoR pentru promovarea conceptului de „subsidiaritate activă”, inclusiv prin **Rețeaua de centre regionale pentru revizuirea punerii în aplicare a politicii UE (RegHub)**⁵ a CoR și prin sprijinirea CoR în dezvoltarea RegHub 2.0 pentru a oferi feedback bazat pe experiența utilizatorilor în punerea în aplicare a politicilor UE la nivel local și regional. În octombrie 2020, CoR a aprobat continuarea acestui proiect sub forma RegHub 2.0 și a întâmpinat noi membri, măbind rețeaua la 46 de membri⁶. **Platforma „Pregătiți pentru viitor”** (un grup de experți la nivel înalt care ajută Comisia în eforturile sale de a simplifica legislația UE și de a reduce costurile conexe inutile) încorporează direct RegHub în structura sa ca rețea de experți, în plus față de celelalte grupuri, cum ar fi grupul guvernului, în care CoR este reprezentat și de trei dintre membrii săi. Acest lucru marchează o extindere semnificativă a rolului CoR dincolo de dispozițiile legale *ex post* din tratate și contribuie la aplicarea principiului subsidiarității active de-a lungul întregului ciclu legislativ⁷.

Pentru a realiza cea mai bună **legislație**, CoR își propune să contribuie în mod constructiv la procesul decizional european dintr-o fază timpurie. Scopul activităților sale de monitorizare a subsidiarității în 2020 a fost de a detecta cât mai devreme posibil orice preocupări în materie de subsidiaritate și de proporționalitate în procedurile legislative și în cele fără caracter legislativ. Orientările referitoare la propunerile care ar trebui supuse unui mai mare control în ceea ce privește respectarea principiilor subsidiarității și proporționalității au fost furnizate în **Programul de lucru privind subsidiaritatea pentru 2020** ca instrument practic de monitorizare a subsidiarității pus în aplicare de CoR. În acest context, CoR a efectuat **evaluări ale respectării principiilor subsidiarității și proporționalității** de către propunerile legislative și a emis avize în acest sens⁸.

Acest al unsprezecelea **Raport anual privind subsidiaritatea** prezintă principalele caracteristici ale Programului de lucru privind subsidiaritatea pentru 2020 și detaliază structura de guvernare și instrumentele pentru monitorizarea subsidiarității. De asemenea, acesta descrie impactul monitorizării printr-o examinare a avizelor relevante ale CoR în ceea ce privește subsidiaritatea.

Secțiunile finale sunt dedicate celor mai importante activități și evenimente ale anului în domeniul subsidiarității, precum și concluziilor și perspectivelor pentru anul următor.

4 [Rezoluția Comitetului European al Regiunilor – Propunerile Comitetului European al Regiunilor în perspectiva programului de lucru al Comisiei Europene pentru 2021, CoR 2020/02622.](#)

5 Rețeaua de centre regionale pentru revizuirea punerii în aplicare a politicii UE (RegHub) a luat naștere în urma raportului final și a recomandărilor Grupului operativ privind subsidiaritatea, proporționalitatea și scenariul „Mai puțin, dar mai eficient”.

6 [new-reghub-2-0-members.pdf \(europa.eu\).](#)

7 A se vedea [RegHub evaluation report.pdf \(europa.eu\).](#)

8 Articolul 55 alineatul (2) din [Regulamentul de procedură al CoR, JO L 65, 5.3.2014, p. 41.](#)

2. Programul de lucru privind subsidiaritatea pentru 2020

2.1 Adoptare

În conformitate cu Strategia de monitorizare a subsidiarității⁹, a fost elaborat un Program de lucru privind subsidiaritatea (PLS) pentru 2020, utilizând o procedură care cuprinde mai multe etape. În prima etapă, Grupul de experți privind subsidiaritatea¹⁰ și președinții comisiilor CoR au făcut o preselecție inițială a inițiativelor legislative conținute în Programul de lucru al Comisiei Europene pentru 2020, pe baza următoarelor criterii și informații disponibile la momentul respectiv:

- a) inițiativele ar trebui să prezinte un interes politic clar pentru autoritățile locale și regionale;
- b) inițiativele ar trebui să aibă legătură cu competențele autorităților locale și regionale;
- c) inițiativele ar trebui să conțină o potențială dimensiune de subsidiaritate;
- d) ar trebui acordată preferință propunerilor legislative. Această selecție ține seama de prioritățile și inițiativele CoR care figurează în programele de lucru ale comisiilor de specialitate.

A doua etapă a condus la aprobarea proiectului de Program de lucru privind subsidiaritatea de către Grupul de coordonare privind subsidiaritatea în cadrul celei de-a 13-a reuniuni a acestuia, care a avut loc la 8 aprilie 2020, și la prezentarea sa în cadrul ședinței Comisiei CIVEX din 25 iunie 2020. Programul a fost adoptat de Biroul Comitetului Regiunilor la 11 septembrie 2020.

Programul de lucru privind subsidiaritatea se bazează pe o listă de acțiuni prioritare elaborată în urma unei preselecții a inițiativelor legislative (și fără caracter legislativ) cuprinse în Programul de lucru al Comisiei Europene pentru 2020. **Au fost identificate următoarele cinci inițiative prioritare, precum și trei dosare suplimentare relevante pentru PLS 2020.**

Inițiative prioritare¹¹

- 1) Servicii digitale;
- 2) Pactul verde european;
- 3) Protejarea mediului înconjurător;
- 4) Europa socială;
- 5) Un nou Pact privind migrația și azilul.

Alte inițiative relevante¹²

- 1) Contribuția Comisiei la COP26 de la Glasgow – Planul privind obiectivele climatice pentru 2030;
- 2) Producția și consumul sustenabile – Capacitarea consumatorilor în vederea unei tranziții verzi;
- 3) Strategia europeană privind datele.

⁹ R/CdR 606/2012 punctul 7a), adoptat la 2 mai 2012.

¹⁰ Ședința Grupului de experți privind subsidiaritatea a avut loc la 8 aprilie 2020.

¹¹ Descrierile inițiativelor prioritare sunt preluate din Programul de lucru al Comisiei Europene pentru 2020.

¹² Descrierile inițiativelor relevante suplimentare sunt preluate din Programul de lucru al Comisiei Europene pentru 2020.

2.2 Punere în aplicare

În cadrul Programului de lucru privind subsidiaritatea (PLS), administrația CoR a instituit un sistem de marcă intern timpuriu pentru a asigura monitorizarea corespunzătoare a inițiativelor UE selectate care ar putea genera preocupări legate de subsidiaritate. Punerea în aplicare a Programului de lucru privind subsidiaritatea necesită implicarea, într-o etapă cât mai timpurie, a tuturor părților interesate politice și administrative relevante, în vederea identificării și a planificării activităților de monitorizare a subsidiarității. În continuare sunt prezentate inițiativele prioritare cuprinse în Programul de lucru privind subsidiaritatea pentru 2020, astfel cum a fost adoptat de Biroul CoR.

În ceea ce privește inițiativele prioritare, următoarele oferă o imagine de ansamblu asupra stadiului punerii în aplicare a PLS 2020. Mai mult, prin analiza preliminară a avizelor care urmează să fie prezentate spre adoptare în sesiunea plenară a CoR, secretariatul CIVEX al CoR asigură aplicarea articolului 55.2 din Regulamentul de procedură al CoR, conform căruia: „Atunci când privesc propuneri referitoare la acte legislative în domenii care nu țin de competența exclusivă a Uniunii, avizele Comitetului se pronunță cu privire la respectarea principiilor subsidiarității și proporționalității.”

2.2.1 Servicii digitale

Această inițiativă se referă la Actul legislativ privind serviciile digitale (propunere legislativă care include o evaluare a impactului, articolul 114 din TFUE, T4 2020). Această propunere legislativă ar trebui să actualizeze cadrul de reglementare al UE pentru serviciile online, inclusiv pentru platformele economiei colaborative. Ca urmare a dezvoltării lor rapide în ultimii ani, aceste platforme (în special cele din sectorul cazării și al turismului) au avut un impact foarte semnificativ la nivel local și regional. Activitățile acestora sunt caracterizate de insecuritate juridică și mai multe orașe au inițiat proceduri judiciare sau au solicitat modificări în materie de reglementare.

În cel mai recent [aviz](#) al său pe această temă, din decembrie 2019, CoR a solicitat ca viitorul cadru european de reglementare „să recunoască această dimensiune teritorială și să consolideze capacitatea autorităților publice de a lua măsuri de reglementare a economiei colaborative, în funcție de situația lor (națională, regională sau locală), cu respectarea deplină a principiului subsidiarității.”

[Actul legislativ privind serviciile digitale](#) (Propunere de regulament privind piața unică a serviciilor digitale) a fost prezentat de Comisia Europeană la 15 decembrie 2020. A fost, prin urmare, prea târziu să fie abordat în punerea în aplicare a Programului de lucru privind subsidiaritatea în 2020, iar evaluarea sa a trebuit amânată până în 2021. În acest sens, Comisia ECON a numit-o pe dna Rodi Kratsa (EL/PPE), guvernatoarea regiunii Insulelor Ioniene, raportoare pentru avizul referitor la Actul legislativ privind serviciile digitale¹³ și Actul legislativ privind piețele digitale¹⁴. Dezbaterile și adoptarea acestui aviz sunt programate pentru 19-20 aprilie 2021 (Comisia ECON) și 30 iunie-1 iulie 2021 (sesiunea plenară a CoR).

¹³ Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind piața unică a serviciilor digitale (Actul legislativ privind serviciile digitale) și de modificare a Directivei 2000/31/CE COM(2020) 825 final.

¹⁴ Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind piețele concurențiale și echitabile în sectorul digital (Actul legislativ privind piețele digitale) COM(2020) 842 final.

2.2.2 Pactul verde european

În cadrul acestei priorități în PLS 2020 au fost menționate trei instrumente, astfel cum este prezentat mai jos. Ar trebui subliniat faptul că avizul legislativ de la punctul 2 de mai jos a făcut obiectul unei proceduri de adoptare accelerate, iar PLS 2020 a fost adoptat abia mai târziu în cursul anului.

2.2.2.1 [Comunicare privind Pactul verde european](#)

Având în vedere anunțul președintei alese a Comisiei Europene, dna Ursula von der Leyen, cu privire la Un Pact verde european într-o Uniune mai ambițioasă – Programul meu pentru Europa, CoR a adoptat o rezoluție intitulată [Pactul verde în parteneriat cu autoritățile locale și regionale](#) (4.12.2019) prin care solicită *Obținerea de rezultate tangibile pe teren, prin utilizarea guvernantei pe mai multe niveluri și a subsidiarității active.*

2.2.2.2 [Legea europeană a climei care consacră obiectivul de realizare a neutralității climatice până în 2050](#) [COM(2020) 80 final].

La 2 iulie 2020, CoR a adoptat un [aviz](#) cu privire la această propunere legislativă avându-l ca raportor pe dl Juan Manuel Moreno Bonilla (ES-PPE), care subliniază „că toate măsurile adoptate de UE respectă principiul de «a nu face rău» și, în conformitate cu principiul subsidiarității active, respectă pe deplin toate nivelurile de guvernanță în calitate de parteneri în procesul european de luare a deciziilor, și nu de părți interesate”. Avizul a pus baza abordării CoR privind Pactul verde, subliniind poziția instituțională privind obiectivele climatice pentru 2030 și 2050. Avizul a fost, de asemenea, împărtășit și discutat cu raportoarea PE, dna Jytte Guteland, iar puncte din acesta au fost incluse în propunerea modificată a PE privind Legea climei, adoptată în reuniunea sa plenară din septembrie 2020. Avizul a fost, de asemenea, împărtășit cu Comisia REGI a PE și este corect să spunem că REGI a observat din ce în ce mai mult rolul autorităților locale și regionale în amendamentele sale.

Contribuțiile partenerilor **Rețelei de monitorizare a subsidiarității (RMS)** referitoare la aspectele privind subsidiaritatea și proporționalitatea ale COM(2020) 80 final au fost primite de la [Consiliul Federal al Austriei \(Bundesrat\)](#) și de la [Guvernul landului Austria Inferioară](#).

2.2.2.3 [Pactul climatic european](#) –

La 14 octombrie 2020 a fost adoptat un aviz prospectiv avându-l ca raportor pe dl Rafał Kazimierz Trzaskowski (PL/PPE) care a subliniat faptul că Pactul climatic oferă o excelentă ocazie de a pune în aplicare principiul subsidiarității active, deoarece obiectivele efective ale pactului coincid în mare măsură cu principalul obiectiv care stă la baza abordării subsidiarității active: dezvoltarea unui mod de lucru favorabil incluziunii și constructiv, care valorifică pe deplin potențialul cadrului democratic și de guvernanță pe mai multe niveluri al Uniunii.

Deși nu este inclus în instrumentele din PLS 2020, este necesar să se includă în acest sens avizul privind [Impactul schimbărilor climatice asupra regiunilor: evaluarea Pactului verde european](#) avându-l ca raportor pe dl Andries Gryffroy (BE/EA), care a fost rezultatul unei sesizări din partea Președinției germane și a fost adoptat la 10 decembrie 2020. Acest aviz oferă o evaluare generală a Pactului verde din perspectivă regională/locală și subliniază importanța aplicării principiilor subsidiarității, proporționalității și guvernantei pe mai multe niveluri pentru reușita Pactului verde în ansamblu. El subliniază rolul autorităților locale și regionale în realizarea Pactului verde, dar evidențiază faptul că acest lucru poate fi îndeplinit numai garantând un

proces deschis și consultativ la toate nivelurile guvernelor și permițând nivelului local și regional să coordoneze un proces de redresare ecologică folosind instrumente adecvate, cum ar fi platforme și dialoguri pe mai multe niveluri care permit participarea structurată a autorităților locale și regionale la planificarea și punerea în aplicare a planurilor naționale, inclusiv a planurilor de redresare și reziliență.

Concluzia avizului este următoarea: „Pentru a asigura punerea în aplicare cu succes a Pactului verde, eforturile trebuie să fie definite conform unei abordări ascendente și să fie împărțite în mod echitabil între teritoriile UE, în conformitate cu principiile subsidiarității și proporționalității, permițând totodată flexibilitatea necesară pentru a asigura eficiența lor din punctul de vedere al costurilor.” Mai mult, în urma bunei cooperări cu raportarea Comisiei ENVI a PE, dna Susana Solís, cu privire la avizul „Politica de coeziune și strategiile regionale de mediu în lupta împotriva schimbărilor climatice”, care contribuie la o propunere de rezoluție a Comisiei REGI (care urmează să fie votată la 17 decembrie), o serie de elemente din acest aviz care subliniază importanța autorităților locale și regionale au fost încorporate în această propunere, inclusiv guvernanta pe mai multe niveluri și un sistem de monitorizare.

2.3 Protejarea mediului înconjurător

O propunere de decizie a Parlamentului European și a Consiliului privind un Program general al Uniunii de acțiune pentru mediu până în 2030 (COM/2020/652), [cel de-al 8-lea Program de acțiune pentru mediu](#) a fost adoptat de Comisia Europeană la 14 octombrie 2020.

Comisia ENVE l-a numit raportor pe dl Dimitrios Karnavos (EL/PPE). Elaborarea avizului s-a bazat pe **consultarea** Grupului de experți privind subsidiaritatea¹⁵. Concluzia unei evaluări a subsidiarității și proporționalității acestei propuneri a fost următoarea: „Propunerea de decizie privind un Program general de acțiune al Uniunii pentru mediu până în 2030 nu poate fi examinată în mod serios în ceea ce privește respectarea celor trei principii de bază ale «atribuirii limitate», subsidiarității și proporționalității [...]. Rezoluția propusă reprezintă o listă și un rezumat al ideilor, viziunilor și proiectelor politice pentru toate domeniile de politică care au oarecum legătură cu mediul”. Evaluarea a constatat, de asemenea, că: „Respectarea principiului subsidiarității [...] nu poate fi verificată în mod serios din cauza «caracterului nedeterminat» al «obiectivelor prioritare» definite și, în unele cazuri, extinsă semnificativ în ceea ce privește conținutul în comparație cu programele anterioare pentru măsurile de politică în materie de mediu și climă ale UE și referințele încrucișate la viitorul acquis de mediu. În cazul în care sistemul de raportare bazat pe sute de indicatori pentru evaluarea situației mediului și climatice se realizează doar pe actele juridice existente, cel puțin nu sunt de așteptat costuri disproporționate. «Decizia» ar fi compatibilă cu principiul proporționalității, cel puțin în ceea ce privește aspectul costurilor”¹⁶.

Adoptarea acestui aviz este programată pentru sesiunea plenară a CoR din 5 februarie 2021¹⁷.

¹⁵ Evaluarea Dr. Johannes Maier, șeful Unității pentru afaceri interne ale UE, Biroul guvernului regional al landului Kärnten, Austria.

¹⁶ Ibid.

¹⁷ În momentul redactării acestui raport.

2.4 Europa socială

În ceea ce privește propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind [Salariile minime adecvate în Uniunea Europeană](#) (COM(2020) 682 final), Comisia SEDEC a CoR l-a numit raportor pe dl Peter Kaiser (AT/PSE), responsabil de elaborarea unui aviz.

Având în vedere calendarul de adoptare planificat, secretariatul CIVEX a consultat **Grupul de experți privind subsidiaritatea** pentru o evaluare a subsidiarității și proporționalității. O evaluare¹⁸ a constatat că: „această propunere – lucru foarte rar – nu are niciun temei juridic în tratatele UE. Chiar dacă există unul – poate articolul 153 alineatul (1) litera (c) din TFUE (Securitatea socială și protecția socială a lucrătorilor) – există, de asemenea, motive foarte mari de îngrijorare cu privire la principiul subsidiarității (cu foarte puține excepții, statele membre au sisteme funcționale care să garanteze „protecția salariului minim”). În mod similar, conceptul actului juridic propus la articolul 5 și la următoarele articole ar încălca în mod considerabil proporționalitatea. Stipularea legală a UE a criteriilor menționate în mod specific și excluderea excepțiilor limitează orice autonomie de a stabili salarii minime atât a organelor legislative naționale, cât și a partenerilor sociali.”

A fost primită o contribuție a partenerilor **Rețelei de monitorizare a subsidiarității (RMS)** referitoare la aspectele privind subsidiaritatea și proporționalitatea ale COM(2020) 80 final de la [Parlamentul landului Austria Inferioară](#).

Atât evaluarea experților, cât și poziția partenerului RMS au fost luate în considerare de raportor în procesul de elaborare a avizului.

2.5 Noul Pact privind migrația și azilul

Comisia Europeană a publicat mult așteptatul [Pact nou privind migrația și azilul](#) la 23 septembrie 2020. Potrivit [Comunicării](#) Comisiei, noul Pact privind migrația și azilul conține următoarele **dosare legislative noi**:

- [Regulamentul privind gestionarea situațiilor legate de azil și migrație](#);
- [Regulamentul privind procedura de screening](#);
- [Regulamentul privind abordarea situațiilor de criză și de forță majoră](#);
- Propunerea modificată de revizuire a [Regulamentului privind procedurile de azil](#);
- Propunerea modificată de revizuire a [Regulamentului privind Eurodac](#);

Pactul include, de asemenea, următoarele **noi dosare fără caracter legislativ**:

- [Recomandarea privind Planul de acțiune în vederea pregătirii pentru situații de criză legate de migrație și a gestionării acestora](#);
- [Recomandarea privind căile legale de acces la protecție în UE](#);
- [„Recommendation on Search and Rescue Operations by Private Vessels” \(Recomandarea privind operațiunile de căutare și salvare efectuate de ambarcațiunile private\)](#);
- [Orientări referitoare la Directiva privind persoanele care introduc ilegal migranți](#)

¹⁸ Evaluarea Dr. Johannes Maier, șeful Unității pentru afaceri interne ale UE, Biroul guvernului regional al landului Kärnten, Austria.

Comisia CIVEX a numit-o pe dna **Antje Grotheer (DE-PSE)** raportoare a CoR pentru acest aviz. Primul schimb de opinii a avut loc la CIVEX la 4 decembrie 2020 și avizul este programat pentru a fi adoptat în cadrul Comisiei CIVEX la 16 februarie 2021 și în cadrul sesiunii plenare a CoR la 17 martie 2021¹⁹.

În conformitate cu principiul subsidiarității active, au avut loc o serie de întâlniri interinstituționale cu omologii Comisiei Europene, deputați în Parlamentul European și reprezentanți ai Președinției germane a Consiliului pentru a face schimb de opinii și a sublinia importanța dimensiunii locale și regionale în contextul noului Pact, astfel încât să aibă impact asupra procesului legislativ *ex ante*.

Elaborarea avizului s-a bazat pe **consultarea** cu membrii **Grupului de experți privind subsidiaritatea**, care a avut ca rezultat două evaluări. Prima evaluare a afirmat că, deși nu există îngrijorări cu privire la respectarea principiilor atribuirii sau subsidiarității, există îngrijorări cu privire la respectarea principiului proporționalității, în special în ceea ce privește obligația planificată pentru statele membre de „a dispune de strategii naționale pentru a asigura o capacitate suficientă pentru punerea în aplicare a unui sistem eficient de gestionare a azilului și migrației”²⁰. A doua evaluare²¹ a confirmat că „respectarea principiului subsidiarității este bine justificată în diferitele documente care însoțesc propunerea și în expunerea de motive, precum și în considerente. Scopul este de a elabora norme și măsuri comune, care pot fi concepute și stabilite doar la nivelul UE, pentru a asigura un tratament uniform și distribuirea responsabilităților în etapa legislativă. Aceste măsuri, dacă ar fi adoptate individual de către statele membre, ar crea discrepante care ar împiedica îndeplinirea obiectivelor politicilor comune.”

Contribuțiile partenerilor **Rețelei de monitorizare a subsidiarității (RMS)** referitoare la aspectele privind subsidiaritatea și proporționalitatea ale COM(2020) 609 final au fost primite de la [Guvernul landului Vorarlberg](#), [Parlamentul landului Vorarlberg](#) și [Guvernul landului Austria Inferioară](#)²². Guvernul landului Vorarlberg a furnizat, de asemenea, CoR o poziție comună a landurilor austriece în legătură cu propunerile referitoare la noul Pact privind migrația și azilul, utilizând grila de model²³ *prezentată de Grupul operativ privind subsidiaritatea, proporționalitatea și scenariul „Mai puțin, dar mai eficient” ca parte a Raportului său privind Grupul operativ privind subsidiaritatea, proporționalitatea și scenariul „Mai puțin, dar mai eficient”*²⁴.

Atât evaluările experților, cât și pozițiile partenerilor RMS au fost luate în considerare de raportor în procesul de elaborare a avizului.

¹⁹ În momentul redactării acestui raport.

²⁰ Evaluarea Dr. Johannes Maier, șeful Unității pentru afaceri interne ale UE, Biroul guvernului regional al landului Kärnten (Austria), din 3 decembrie 2020.

²¹ Evaluarea dnei Dora Lo Giudice, expertă din partea Consiliului regional Friuli Venezia Giulia (Italia), din 22 decembrie 2020.

²² 7 ianuarie 2021.

²³ [COM/2018/703 final](#).

²⁴ Anexa V, [Report-task-force-subsidiarity-proportionality-and-doing-less-more-efficiently_en.pdf \(europa.eu\)](#).

Consultări suplimentare ale Grupului de experți privind subsidiaritatea

La 22 iunie 2020 s-a primit o evaluare a subsidiarității din proprie inițiativă a propunerii de Mecanism de redresare și reziliență (COM(2020) 408) de la Dr. Johannes Maier, șeful Unității pentru afaceri interne ale UE, Biroul guvernului regional al landului Kärnten, Austria.

2.5.1 Inițiative suplimentare

Nu au fost selectate dosare suplimentare pentru a înlocui una sau mai multe inițiative prioritare în cazul în care acestea din urmă nu se vor materializa, nu vor progresa suficient în 2020 sau nu vor mai fi considerate suficient de relevante, ca urmare a unei analize mai amănunțite.

3. Guvernanța politică și instrumentele CoR pentru monitorizarea subsidiarității

3.1 Grupul de coordonare privind subsidiaritatea

Grupul de coordonare privind subsidiaritatea a fost înființat în septembrie 2012 pentru a asigura guvernanța politică pentru monitorizarea subsidiarității în cadrul CoR și pentru a asigura coordonarea între activitățile administrative și politice ale CoR în materie de subsidiaritate. În 2020, acesta a continuat să coordoneze de la distanță activitățile de monitorizare a subsidiarității, având în vedere realitățile și dificultățile cauzate de pandemia de COVID-19 (și anume, PLS 2020 a fost adoptat printr-o procedură scrisă, deoarece membrii Grupului de coordonare privind subsidiaritatea nu s-au putut întruni). În timp ce anul 2019 a fost decisiv în a se asigura că nu s-au pierdut progresele realizate în anul precedent (inclusiv în contextul noului Parlament European și al noii Comisii Europene), anul 2020 s-a caracterizat printr-un început lent al activității de monitorizare a subsidiarității și proporționalității ca urmare a crizei sanitare provocate de pandemia de COVID-19. Întârzierea a fost recuperată în a doua jumătate a anului.

3.2 Grupul de experți privind subsidiaritatea

În conformitate cu strategia revizuită privind subsidiaritatea, Grupul de experți privind subsidiaritatea a fost creat cu scopul de a oferi sprijin pentru monitorizarea subsidiarității, pe baza unor cunoștințe de specialitate la nivel local și regional. Membrii grupului au fost selectați din rândul rețelei de monitorizare a subsidiarității, datorită expertizei și a experienței lor în monitorizarea subsidiarității.

Pregătirea Programului de lucru privind subsidiaritatea al CoR, care este una dintre cele mai importante contribuții ale Grupului de experți privind subsidiaritatea, este inițiată la începutul ciclului de monitorizare a subsidiarității. Implicarea experților asigură faptul că inițiativele care sunt deosebit de relevante din punctul de vedere al subsidiarității și care prezintă interes pentru autoritățile regionale și locale sunt selectate pentru Programul de lucru privind subsidiaritatea al CoR, pentru a fi supuse unei monitorizări aprofundate a subsidiarității. Contribuția experților la activitățile consultative ale CoR creează o legătură cu dezbaterile privind subsidiaritatea din statele membre, consolidează înțelegerea reciprocă și aduce CoR mai aproape de partenerii săi locali și regionali și, prin urmare, de nevoile europenilor. De fapt, Grupul de experți funcționează inclusiv ca o rețea de puncte de contact „de bază” ale CoR în ceea ce privește subsidiaritatea în statele membre. Participarea activă a Grupului de experți privind subsidiaritatea contribuie la crearea unei „culturi a subsidiarității” în Europa.

În 2020, după publicarea Programului de lucru al Comisiei Europene (PLC) pentru 2020, experților li s-a solicitat să efectueze o preselecție privind subsidiaritatea/proporționalitatea a cinci inițiative din PLC 2020. Grupul de experți privind subsidiaritatea și-a concentrat analiza pe dosarele care prezentau potențiale preocupări legate de subsidiaritate/proporționalitate și a adăugat o justificare pentru alegerea lor. Preselecția inițiativelor a fost urmată de o reuniune a Grupului de experți privind subsidiaritatea pentru a discuta inițiativele selectate și a conveni asupra inițiativei prioritare care va fi inclusă în PLS 2020, astfel cum s-a descris în detaliu mai sus.

Consultările specifice ale Grupului de experți privind subsidiaritatea referitoare la inițiativele prioritare din Programul de lucru privind subsidiaritatea pentru 2020 sunt prezentate în acest raport în cadrul priorității relevante de mai sus.

3.3 Rețeaua de monitorizare a subsidiarității (RMS)

[Rețeaua de monitorizare a subsidiarității](#) a fost lansată de CoR în 2007 pentru a le permite partenerilor săi să se implice în diferite etape ale procesului decizional al UE. Aceasta este o funcție importantă în contextul Tratatului de la Lisabona, care subliniază dimensiunea locală și regională a subsidiarității și consolidează rolul jucat de CoR în monitorizarea subsidiarității.

Componența Rețelei de monitorizare a subsidiarității²⁵ (RMS) s-a schimbat în 2020 ca urmare a retragerii Regatului Unit din Uniunea Europeană, numărul total al membrilor fiind de 150²⁶ la sfârșitul anului 2020. REGPEX, subrețeaua RMS concepută pentru a sprijini participarea regiunilor cu competențe legislative în faza incipientă a procedurii legislative a UE (Sistemul de avertizare timpurie), avea 76 de membri la sfârșitul anului.

În 2020, REGPEX²⁷, subrețeaua RMS deschisă parlamentelor și guvernelor regiunilor cu competențe legislative, a primit în total 18 contribuții privind următoarele comunicări ale Comisiei Europene:

Tabelul 1 – Contribuțiile REGPEX 2020

PARTENERUL REGPEX	COMUNICAREA	EXERCITIUL FINANCIAR	DATA
Parlamentul landului Baden-Württemberg	640	2019	06-02-2020
Parlamentul landului Baden-Württemberg	640	2019	06-02-2020
Guvernul landului Austria Inferioară	80	2020	27-04-2020
Consiliul Federal al Austriei (Bundesrat)	80	2020	06-05-2020
Consiliul Federal al Austriei (Bundesrat)	80	2020	06-05-2020
Guvernul landului Austria Inferioară	381	2020	20-05-2020
Adunarea regională Friuli – Venezia Giulia	440	2020	23-06-2020
Adunarea regională Friuli – Venezia Giulia	440	2020	23-06-2020
Guvernul landului Austria Inferioară	80	2020	26-06-2020

²⁵ Lansată în aprilie 2007, RMS a fost instituită cu scopul de a facilita schimbul de informații între autoritățile locale și regionale și nivelul UE în legătură cu diferite documente și propuneri legislative și politice ale Comisiei Europene. Scopul rețelei este de a fi un punct de acces care să permită tuturor partenerilor săi nu numai să obțină informații, ci și să își exprime punctele de vedere.

²⁶ [CoR – Partenerii RMS \(europa.eu\)](#).

²⁷ [Baza de date REGPEX \(Schimbul de informații dintre parlamentele regionale\)](#) poate fi accesată prin pagina web pe tema subsidiarității a CoR și își propune să ajute regiunile cu competențe legislative să participe la Sistemul de avertizare timpurie. Aceasta a fost lansată de CoR în anul 2012.

Guvernul landului Austria Inferioară	220	2020	30-06-2020
Guvernul landului Austria Inferioară	381	2020	14-07-2020
Guvernul landului Austria Inferioară	299	2020	19-10-2020
Adunarea legislativă a regiunii Emilia-Romagna	440	2020	28-10-2020
Parlamentul landului Austria Superioară	682	2020	28-10-2020
Consiliul Federal al Austriei (Bundesrat)	299	2020	04-11-2020
Guvernul landului Austria Inferioară	563	2020	13-11-2020
Guvernul landului Vorarlberg	609	2020	20-11-2020
Parlamentul landului Vorarlberg	609	2020	09-12-2020

Detalii despre aceste contribuții și propunerile Comisiei pe care le vizează sunt disponibile pe pagina web RMS a CoR²⁸.

Motorul de căutare al REGPEX facilitează selectarea priorităților pentru monitorizarea subsidiarității și schimbul de informații între parteneri prin furnizarea accesului direct la informații pentru o analiză a subsidiarității și a unor linkuri către EurLex, IPEX, avizele CoR și alte contribuții ale partenerilor REGPEX. Motorul de căutare joacă un rol esențial în monitorizarea inițiativelor din cadrul Sistemului de avertizare timpurie și încurajează schimbul de bune practici și o abordare mai coordonată a monitorizării subsidiarității. În perspectiva anului 2021, CoR este hotărât să facă în continuare eforturi pentru a încuraja participarea activă a partenerilor din cadrul rețelei la consultări și la activitățile legate de subsidiaritate.

4. Subsidiaritatea în avizele CoR

În temeiul articolului 55 alineatul (2) din Regulamentul său de procedură²⁹, avizele CoR evaluează conformitatea propunerilor legislative privind competențele partajate în raport cu principiile subsidiarității și proporționalității.

În 2020, CoR a adoptat 48 de **avize**, dintre care opt au avut legătură cu propuneri legislative. Toate cele opt avize au inclus fie o evaluare directă a respectării principiilor subsidiarității și proporționalității, fie recomandări concrete pentru îmbunătățirea respectării acestor principii. În general, 18 avize au abordat aspectele subsidiarității și proporționalității. În ceea ce privește sprijinul pentru evaluarea respectării principiilor subsidiarității și proporționalității la nivel administrativ, secretariatul privind subsidiaritatea a asigurat sprijin administrativ efectuând analize ale avizelor prezentate în sesiunile plenare ale CoR.

Deși marea majoritate a inițiativelor nu au avut caracter legislativ, CoR și-a menținut angajamentul de a pune în aplicare abordarea „subsidiarității active” pe parcursul anului 2020. Numeroase avize privind propunerile fără caracter legislativ au inclus atât o evaluare a subsidiarității și proporționalității în domeniul de politică relevant, cât și recomandări constructive pentru soluționarea potențialelor probleme.

²⁸ [CoR – REGPEX \(europa.eu\)](#). În ceea ce privește îmbunătățirile tehnice, contribuțiile de pe platforma RMS includ acum linkuri către IPEX, EUR-Lex, lucrările Parlamentului European și avizele CoR.

²⁹ Articolul 55 alineatul (2) din [Regulamentul de procedură al CoR](#), JO L 65, 5.3.2014, p. 41.

Pentru a menționa doar câteva exemple, avizul CoR cu privire la propunerea legislativă [Legea europeană a climei: stabilirea cadrului pentru realizarea neutralității climatice](#), avându-l ca raportor pe dl Juan Manuel Moreno Bonilla (ES/PPE), a subliniat că este important „că toate măsurile adoptate de UE respectă principiul de «a nu face rău» și, în conformitate cu principiul subsidiarității active, respectă pe deplin toate nivelurile de guvernare în calitate de parteneri în procesul european de luare a deciziilor, și nu de părți interesate”.

În mod similar, avizul CoR [Un mecanism consolidat de protecție civilă al Uniunii](#) [raportor: Alberto Cirio (IT/PPE)] reiterează „apelul CoR privind o consolidare substanțială a capacităților de răspuns la situații de urgență și de dezastre ale UE, cu implicarea structurilor naționale, locale și regionale de răspuns la situații de urgență și cu respectarea principiului subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 196 din TFUE” și „face trimitere la angajamentul său, exprimat în rezoluția privind prioritățile Comitetului European al Regiunilor pentru perioada 2020-2025, de a pleda pentru «o acțiune coordonată la nivelul UE și pentru sprijinirea structurilor naționale, regionale și locale de pregătire în caz de dezastre, ca răspuns la amenințări sanitare și situații de criză, în conformitate cu principiul subsidiarității».”

Un alt exemplu de evaluare indirectă a aspectelor legate de subsidiaritate poate fi observat în avizul [Planul de redresare pentru Europa în contextul pandemiei de COVID-19: Mecanismul de redresare și reziliență și Instrumentul de sprijin tehnic](#) [raportor: Christophe Rouillon (FR/PSE)], care solicită în mod specific respectarea principiului subsidiarității după cum urmează: „Respectând principiile subsidiarității și parteneriatului, planul de redresare ar trebui instituit în cooperare strânsă și structurată cu autoritățile locale și regionale în măsura în care reformele și investițiile ce trebuie sprijinite țin de atribuțiile acestora, așa cum sunt prevăzute în legislația națională.”

5. Evenimente și activități legate de subsidiaritate

5.1 Platforma „Pregătiți pentru viitor” (F4F)

[Platforma „Pregătiți pentru viitor” \(F4F\)](#), prezidată de vicepreședintele Comisiei Europene pentru relații interinstituționale și prospectivă, Maroš Šefčovič, a organizat, la 26 noiembrie 2020, prima sa ședință plenară, cu participarea a trei membri ai CoR: Mark Speich (DE/PPE), Anne Karjalainen (FI/PSE) și Ulrika Landergren (SE/RE). Platforma F4F este principalul instrument al [Agendei Comisiei Europene privind o mai bună legiferare](#), care vizează reducerea sarcinilor administrative inutile pentru cetățeni și întreprinderi și contribuie la garantarea faptului că legislația UE este adaptată exigențelor viitorului, mai digitală și mai în măsură să facă față provocărilor viitoare. Nivelul local și regional de guvernare, care este cel mai apropiat de cetățeni, este reprezentat la ședințele platformei F4F încă din etapele incipiente ale elaborării și evaluării legislației UE. De fapt, aceasta este una dintre realizările activității CoR din cadrul [Grupului operativ privind subsidiaritatea și proporționalitatea](#). Comitetul European al Regiunilor este prezent în cadrul Grupului reprezentanților guvernelor al platformei F4F prin trei dintre cei șase președinți de comisii ai CoR (prezențați mai sus), alături de 27 de reprezentanți ai guvernelor din statele membre ale UE.

După cum a subliniat Mark Speich (DE-PPE), președintele Comisiei CIVEX a CoR, la prima ședință plenară a F4F, necesitatea implicării nivelurilor locale și regionale în procesul de elaborare a politicilor UE a fost recunoscută de Grupul operativ privind subsidiaritatea. În calitate de membru al Platformei

REFIT anterioare și al noii Platforme F4F, CoR a solicitat în mod constant adoptarea unei abordări active privind subsidiaritatea ca modalitate de a asigura o valoare adăugată adecvată a UE în toate etapele de elaborare, adoptare și punere în aplicare a legislației UE. DI Speich a subliniat că subsidiaritatea nu înseamnă „mai puțină Europă”, ci o Europă care obține rezultate concrete și pune cetățenii pe primul loc. Luând decizii cât mai aproape de cetățenii săi și oferind regiunilor și orașelor un cuvânt de spus mai puternic în procesul decizional al UE, legile sale pot deveni mai eficiente și mai vizibile.

Se așteaptă ca platforma să funcționeze pe baza unui program de lucru anual care enumeră subiecte specifice ce necesită o atenție deosebită din perspectiva simplificării și reducerii costurilor inutile.

RegHub 2.0

[Rețeaua de centre regionale pentru evaluarea punerii în aplicare a politicilor UE](#) (RegHub) a avut ca punct de plecare raportul final și recomandările [Grupului operativ privind subsidiaritatea, proporționalitatea și scenariul „Mai puțin, dar mai eficient”](#) și a fost instituită ca un proiect pilot pe doi ani printr-o decizie a Biroului Comitetului Regiunilor (CoR) din octombrie 2018.

În octombrie 2020, CoR a aprobat continuarea acestui proiect sub forma RegHub 2.0 și a întâmpinat noi membri, mărinzind rețeaua la 46 de membri³⁰. Feedback-ul primit de la RegHub privind punerea în aplicare a politicilor UE la nivel local și regional reflectă subsidiaritatea (proporționalitatea și amânarea) în sistemul de guvernare pe mai multe niveluri al UE. Acest lucru se referă în mod direct la conceptele de subsidiaritate, subsidiaritate activă și guvernare pe mai multe niveluri, precum și la percepțiile despre capacitatea RegHub de a contribui la o mai bună integrare a opiniilor și experiențelor autorităților locale și regionale în procesul de elaborare a politicilor UE.

Principalele obiective ale RegHub sunt:

- ✓ furnizarea de feedback cu privire la punerea în aplicare a politicilor UE la nivel local și regional;
- ✓ asigurarea unei mai bune implicări a actorilor locali și regionali de la un stadiu incipient în procesul de elaborare a politicilor UE;
- ✓ concentrarea pe îmbunătățirea politicilor UE existente și punerea lor în aplicare la nivel local și regional;
- ✓ promovarea simplificării și învățării interregionale în materie de punere în aplicare și dezvoltare pe viitor a politicilor UE.

Centre regionale

- ✓ acționarea ca puncte de contact pentru instituțiile și organizațiile relevante implicate în punerea în aplicare a politicilor UE;
- ✓ furnizarea de feedback cu privire la punerea în aplicare a politicilor UE la nivel local și regional.

Ca rezultat concret al activității RegHub, Comisia Europeană a decis să îi acorde un rol important în noua sa platformă „Pregătiți pentru viitor” și a inclus-o printre subgrupurile platformei.

³⁰ [new-reghub-2-0-members.pdf \(europa.eu\)](#).

În septembrie 2020, Secretariatul RegHub și-a publicat [RAPORTUL DE EVALUARE: Rețeaua de centre regionale pentru UE – Revizuirea punerii în aplicare a politicilor.](#)

6. Concluzii și perspective

CoR se angajează cu fermitate să își îndeplinească responsabilitățile în ceea ce privește monitorizarea subsidiarității în temeiul Tratatului de la Lisabona și, prin urmare, își continuă eforturile de a asigura punerea efectivă în aplicare a principiului subsidiarității și de a contribui la crearea unei culturi a subsidiarității în cadrul UE. De asemenea, se angajează să pună în aplicare recomandările [Grupului operativ privind subsidiaritatea, proporționalitatea și scenariul „Mai puțin, dar mai eficient”](#), care ar promova o abordare favorabilă incluziunii și constructivă a monitorizării subsidiarității și proporționalității în UE și ar sublinia importanța nivelurilor locale și regionale în procesul de elaborare a politicilor în UE.

În acest sens, CoR dorește să își continue activitatea de promovare a punerii în aplicare a acestor principii și recomandări în 2021. CoR și Grupul de coordonare privind subsidiaritatea vor continua să examineze modalități de sensibilizare a publicului, de îmbunătățire a metodelor de lucru și de creștere a valorii adăugate a cadrului existent de monitorizare a subsidiarității al CoR.

Întrucât abordarea activă a subsidiarității necesită implicarea tuturor actorilor relevanți în cadrul procesului decizional la nivelul UE, CoR își va menține eforturile de a promova o abordare bazată pe parteneriat, în conformitate cu principiul guvernantei pe mai multe niveluri, între toți actorii instituționali, naționali și subnaționali.

În perspectiva anului 2021, prioritățile CoR pentru perioada 2020-2025³¹ arată clar că Comitetul „va examina noile inițiative de politică ale UE, pentru a garanta că ele includ o **dimensiune teritorială** și îndeplinesc **cerința privind valoarea adăugată la nivel european**, în conformitate cu recomandările **Grupului operativ privind subsidiaritatea, proporționalitatea și scenariul „Mai puțin, dar mai eficient”** și cu **Orientările privind o mai bună reglementare**”;

PROPUNERE:

Membrii Biroului sunt invitați să ia notă de prezentul raport anual.

³¹ [Rezoluția Comitetului European al Regiunilor – Prioritățile Comitetului European al Regiunilor pentru perioada 2020-2025: Europa – mai aproape de cetățeni, prin intermediul satelor, orașelor și regiunilor sale.](#)